

سوالات تستی فلسفه یازدهم انسانی فصل دوم - سری پرواز

درس ۶: امکان شناخت

۱- در مورد معرفت کدام گزینه درست است؟

- ۱) انسان این توانایی را دارد که از طریق شناخت پدیده‌های پیرامون خود با آنها ارتباط برقرار کند.
- ۲) به جهت گستردگی شناخت و بینش انسان از جهان خود، شناخت انسان نامحدود است.
- ۳) شناخت انسان از امور مختلف و آشنایی با پدیده‌های جهان، دفعی است.
- ۴) انسان صرفاً با عمل آموختن و یادگیری نمی‌تواند در مسیر شناخت بیشتر پیش برود.

۲- کدام گزینه بیانگر تدریجی بودن شناخت است؟

- ۱) ما اشیا و پدیده‌های پیرامون خود را شناسایی می‌کنیم و از طریق این شناخت از آنها استفاده می‌نماییم.
- ۲) با عمل آموختن و یادگیری، در مسیر شناخت پیش می‌رویم.
- ۳) علاوه بر تأمل در مورد امور محسوس، گاهی ما انسان‌ها درباره اموری برتر از حواس هم فکر می‌کنیم.
- ۴) به کمک حواس پنج‌گانه قادر به فهم بسیاری از ویژگی‌های اشیا هستیم.

۳- کدام گزینه در مورد امور محسوس نادرست است؟

- ۱) برای درک این امور، از حواس پنج‌گانه کمک می‌گیریم.
- ۲) محسوسات همه پدیده‌های جهان هستی را در برمی‌گیرند.
- ۳) پدیده‌هایی مانند ستارگان، درختان و رنگ‌ها جزء امور محسوس هستند.
- ۴) اموری که با ابزار و دستگاه قابل درک باشد، محسوس است.

۴- کدام گزینه در خصوص شناخت انسان نادرست است؟

- ۱) برقراری ارتباط میان انسان و اشیا از طریق شناخت صورت می‌گیرد.
- ۲) اگر انسان نسبت به اشیا شناخت نداشته باشد، نمی‌تواند از آن اشیا استفاده کند.
- ۳) انسان به کمک حواس پنج‌گانه قادر به فهم تمام ویژگی‌های اشیا است.
- ۴) اجتناب و پذیرش امور، نشان‌دهنده دانستن و شناخت است.

۵- کدام گزینه در مورد امور محسوس صحیح است؟

- ① این امور متعلق به جهان ماوراء الطبیعه هستند و با حواس پنج‌گانه قابل درک‌اند.
 ② امور محسوس حتماً به کمک حواس پنج‌گانه قابل مشاهده هستند و نیازمند به کارگیری ابزار خاصی نیست.
 ③ انسان در شناخت امور محسوس گاهی خطا می‌کند.
 ④ پدیده‌هایی مانند درختان، گیاهان، فرشتگان و ستارگان جزء امور محسوس هستند.

۶- تلاش برای استدلال آوردن برای موضوعی و توضیح برای طرف مقابل و همچنین نزدیک کردن دیدگاه او به خود به چه معناست؟

- ① خطا بودن ادعای طرف مقابل
 ② بدیهی نبودن امکان شناخت
 ③ تدریجی بودن مسئله شناخت
 ④ پذیرش کشف حقیقت

۷- کدام یک از گزینه‌ها را نمی‌توان از ویژگی‌های قدرت شناخت انسان دانست؟

- ① امری تدریجی است و گام به گام به دست می‌آید.
 ② به انسان امکان ارتباط با جهان پیرامون را می‌دهد.
 ③ از طریق آن می‌توان همه حقایق را آموخت.
 ④ امکان خطا و اشتباه در آن وجود دارد.

۸- کدام عبارت در مورد امکان شناخت و مسائل مربوط به آن، قابل پذیرش است؟

- ① رفتار انسان با موجودات جهان، نشان می‌دهد که قدرت شناخت خود را باور دارد.
 ② شناخت، امری امکان‌پذیر است؛ پس چیزی وجود ندارد که بشر قادر به شناخت آن نباشد.

③ این باور که انسان نمی‌تواند به همه خصوصیات موجودات دست یابد، نسبییت شناخت را در پی دارد.

④ تفاوت میان شناخت افراد از یک موضوع، نشان می‌دهد که شناخت هر کس، نسبت به خودش معتبر است.

۹- کدام گزینه نادرست است؟

- ① تفاوت شناخت افراد از یک موضوع، در هستی شناسی بررسی می شود.
 ② معرفت شناسی، بخشی از فلسفه است که به پدیده شناخت می پردازد.
 ③ اندیشه درباره موضوعاتی مانند هستی، جهان و انسان، بر دیدگاه در باب شناخت مبتنی است.
 ④ شیخ اشراق و علامه طباطبایی، از فیلسوفان دروه اسلامی هستند که در باب شناخت نظر داده اند.

۱۰- کدام یک از گزاره های زیر نادرست است؟

- ① معرفت شناسی به دنبال چرایی تفاوت شناخت افراد از یک موضوع می گردد.
 ② انسان می تواند به تدریج و با عمل آموختن و یادگیری، همه حقایق جهان را بشناسد.
 ③ انسان ها گاهی متوجه می شوند که برخی از شناخت های قبلی آن ها نادرست بوده است.
 ④ فرار فرد از شیری که در مقابل خود دیده است، نشانه وجود توانایی شناختن در انسان است.

۱۱- موضوع کدام شاخه از فلسفه، اندیشیدن است؟

- ① معرفت شناسی ② هستی شناسی ③ انسان شناسی ④ خداشناسی

۱۲- کدام گزینه در مورد معرفت شناسی صحیح است؟

- ① معرفت شناسی بخشی از فلسفه است که به امکان شناخت می پردازد.
 ② در گذشته همه مباحث معرفت شناسی در ضمن مباحث فلسفی طرح می شد.
 ③ امروزه به علت طرح پرسش های جدی در مورد معرفت و ظهور دیدگاه های گوناگون، معرفت شناسی به صورت شاخه مستقلی درآمده است.
 ④ معنا و مفهوم معرفت چنان روشن است که نه در گذشته و نه در زمان حال انکار نشده است.

۱۳- چند مورد از عبارات زیر در مورد «شناخت» صحیح است؟

- از طریق آن می توانیم اشیا و پدیده های پیرامون خود را شناسایی کنیم.
 - امری است که بی واسطه و ناگهانی حاصل می شود.
 - علی رغم نامحدود بودن آن، حقایق فراوانی هست که آن ها را نمی دانیم.
 - امکان خطا در آن وجود دارد.
 - رفتن به سمت آنچه که دوست داریم از آن ناشی می شود.

- ① سه ② یک ③ چهار ④ دو

۱۴- طبق سخنان یکی از سوفیست‌ها به نام گرگیاس، کدام گزینه نادرست می‌باشد؟

- ① شناخت امری شخصی است. ② عدم وجود اشیا، مقدم بر عدم شناخت آن می‌باشد.
③ او وجود را به صورت مطلق انکار می‌کند. ④ انسان، ابزاری برای شناخت چیزها ندارد.

۱۵- کدام گزینه درباره معرفت درست نیست؟

- ① امکان معرفت بدیهی است و نیاز به تحقیق و بررسی ندارد، هر چند که ممکن است برخی امور را نتوانیم بشناسیم.
② سوفیست‌ها با استفاده از مغالطه‌های مختلف به تدریج به این نظر رسیدند که انسان نمی‌تواند به معرفت برسد.
③ صحبت کردن با دیگری و نوشیدن آب، گویای این است که ما به امکان شناخت خود پی برده‌ایم.
④ انسان نمی‌تواند به دیگری دانشی را بیاموزد و منتقل کند حتی اگر خودش به خوبی آن دانش را بداند.

۱۶- کدام عبارت درست است؟

- ① گستردگی شناخت و فهم ما از جهان، نشان می‌دهد که توانایی شناخت ما حدی ندارد.
② کسی که توانایی شناخت برخی امور را مطلقاً منتفی بداند، منکر امکان شناخت است.
③ با پیشرفت‌های حیرت‌آور بشر در سده‌های اخیر، همه دانش‌های گذشته زیر سوال رفته‌اند.
④ کسی که معتقد است حقیقت غیرقابل شناخت است، ناخواسته وجود یک حقیقت را اثبات می‌کند.

۱۷- کدام گزینه با اصل قابل شناخت بودن جهان برای انسان سازگار است؟

- ① بسیاری از حقایق در جهان هست که ما هنوز نشناخته‌ایم.
② ممکن است انسان در شناخت امور جهان دچار خطا شود.
③ ممکن است انسان در توانایی‌های خود برای شناخت جهان دچار شک و تردید شود.
④ ممکن است انسان در اصل دانستن و همه دانسته‌ها دچار تردید شود.

۱۸- کدام گزینه درباره «امکان معرفت» به ترتیب نادرست و درست است؟

- ① امکان معرفت یک امر بدیهی است - شک در اصل دانستن، امکان‌پذیر نیست و موجب تناقض می‌شود.
- ② شک در شناخت برخی امور یعنی شکاکیت مطلق - انسان به طور طبیعی در امکان اصل معرفت شک می‌کند.
- ③ شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها، امکان‌پذیر است - انسان در برخی امور مانند دانستن همه اسرار مغز شک می‌کند.
- ④ زندگی عملی ما بیانگر بدیهی بودن امکان شناخت است - امر شناخت و معرفت هیچ‌گاه انکار نشده است.

۱۹- کدام گزینه بیانگر تناقض نظریه شکاکیت مطلق است؟

- ① اصل قابل شناخت بودن جهان، یک اصل بدیهی و روشن بودن و انکار آن نوعی تناقض گویی است.
- ② کسی که قابلیت شناخت را انکار می‌کند، برای اثبات ادعایش چاره‌ای جز استفاده از شناخت ندارد.
- ③ همین که کسی وجود خودش را قبول دارد، کافی است تا این نظریه را متناقض بدانیم.
- ④ کسی که اصل قابل شناخت بودن جهان را انکار می‌کند، در زندگی روزمره این اصل را به کار می‌گیرد.

۲۰- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

- ① پی‌بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح معلومات آن‌ها نشانه توانایی بشر در شناخت اشیای پیرامونی است.
- ② افزایش پیوسته علم یکی از راه‌های پیشرفت دانش بشری است.
- ③ وجود اشتباهات متعدد باعث شد بشر به امکان شناخت پدیده‌ها شک کند و خود را در کسب معرفت ناتوان بداند.
- ④ بشر با تکیه بر اصل امکان شناخت، برای درک جهان تلاش کرده و شناخت خود را افزایش داده است.

۲۱- اگر کسی چنین بیندیشد که، دچار و کسی که به شکاکیت مطلق معتقد است است

① آدمی توان شناخت هیچ پدیده‌ای را ندارد - شکایت نسبی نشده است - همین نظر او با شک مطلق سازگار است.

② آدمی توان شناخت برخی پدیده‌ها را ندارد - دچار شکاکیت مطلق نشده است - همین نظر او با شک مطلق ناسازگار است.

③ آدمی توان شناخت هیچ پدیده‌ای را ندارد - دچار شکاکیت مطلق شده است - همین نظر او با شک مطلق سازگار است.

④ آدمی توان شناخت برخی پدیده‌ها را ندارد - دچار شکاکیت نسبی شده است - همین نظر او با شک مطلق ناسازگار نیست.

۲۲- به ترتیب مورد اول و دوم کدام گزینه غلط و صحیح می‌باشد؟

الف) بدهت امکان معرفت موجب می‌شود کم‌ترین تردیدی در توانایی خود برای شناخت امور نداشته باشیم.

ب) در صورت عدم امکان معرفت، امکان توانایی برای انجام اعمال مختلف از ما سلب می‌شد.

پ) معرفت و شناخت همان دانستن و آگاهی نسبت به چیزی است.

ت) ارائه نظر در رابطه با شک در اصل دانستن امکان‌پذیر نیست؛ زیرا هم معنای معرفت و هم امکان رسیدن به شناخت بدیهی است.

ث) احساس وجود افراد و اشیا پیرامون خود باعث می‌شود تا کسی به طور طبیعی در امکان اصل معرفت شک نکند.

① ب، پ WWW.20SHOO.IR

② الف، ت

③ الف، ب

④ ث، پ

درس ۷: ابزارهای شناخت

۲۳- کدام گزینه پیرامون شناخت حسی نادرست است؟

- ۱) در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد و همین بروز خطا ارزش و اعتبار این شناخت را سلب می‌کند.
- ۲) یکی از نشانه‌های ارزش شناخت حسی، شناخت تفاوت‌ها و تمایزها است.
- ۳) به کمک این شناخت با عالم طبیعت آشنا شده و بسیاری از موجودات و ویژگی‌های آن‌ها را می‌شناسیم.
- ۴) ما با استفاده از شناخت حسی از اشیای طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌کنیم.

۲۴- کدام یک از شناخت‌های زیر می‌تواند نتیجه همکاری مشترک قوای حس و عقل باشد؟

- ۱) آب در صد درجه به جوش می‌آید.
- ۲) این جهان با صُدفه پدید نیامده و معلول آفریدگاری عالم و حکیم است.
- ۳) خودکار ابزاری است که برای نوشتن به کار می‌رود.
- ۴) آسمان آبی است.

۲۵- کدام گزینه در مورد شناخت حسی صحیح است؟

- ۱) گرچه ما بر پایه آن در طبیعت زندگی می‌کنیم، اما وجود خطا در آن باعث نامعتبر شدن آن می‌شود.
- ۲) یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار آن، این است که به کمک آن با علم طبیعت آشنا می‌شویم.
- ۳) شناخت‌های عقلی متفاوت از اشیاء این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک حس خود از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف کند.
- ۴) به کمک آن با بسیاری از موجودات مادی آشنا می‌شویم و توانایی ما در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهای اشیا آن مربوط می‌شود.

۲۶- کدام گزینه در مورد امور محسوس نادرست است؟

- ۱) امری که با حواس قابل درک نباشد، اما بتوان با ابزارهایی که با حواس کار می‌کنند، درک کرد.
- ۲) امری که با حواس قابل درک باشد و برای درک آن نیازی به ابزار نباشد.
- ۳) امری که هم با حواس قابل درک است و هم با ابزار و دستگاه.
- ۴) امری که با حواس قابل درک باشد.

۲۷- گزاره‌ها در کدام گزینه به ترتیب نادرست و درست هستند؟

- ۱) با کمک حس صرفاً به شناخت حسی می‌رسیم - با کمک عقل صرفاً به شناخت عقلی می‌رسیم.
- ۲) ابزار حس فقط توانایی شناخت عالم مادی را دارد - با عقل می‌توان امور محسوس و نامحسوس را شناسایی کرد.
- ۳) حس ساختار قوانین تجربی را درک می‌کند - قاعده‌های عقلی همگی غیرتجربی هستند.
- ۴) قوانین تجربی حاصل تحلیل عقلانی یافته‌های حسی هستند - عقل محتوای قوانین تجربی را درک می‌کند.

۲۸- از طریق کدام دو ابزار نمی‌توان به یک معرفت واحد رسید؟

- ۱) حس و عقل
- ۲) عقل و قلب
- ۳) قلب و شهود
- ۴) عقل و وحی

۲۹- در کدام گزینه، شناخت‌های تجربی بیشتری وجود دارد؟

- ۱) شناخت ذات خدا - شناخت قانون جاذبه - شناخت قانون علیت
- ۲) شناخت علت شادی - شناخت سفیدی دیوار مقابل - شناخت نقطه ذوب آهن
- ۳) شناخت قانون کنش و واکنش - شناخت فرشتگان - شناخت خواص گازها
- ۴) شناخت بلندی کوه دماوند - شناخت قضیه نیم‌ساز - شناخت نظریه کوانتوم

۳۰- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح می‌باشد؟

- ① خطا پذیر بودن شناخت حسی موجب بی‌اعتباری این شناخت در زندگی ما می‌شود.
 ② آشنایی ما با عالم طبیعت به کم حواس پنج‌گانه از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی است که زمینه تفکر عقلی قرار می‌گیرد.
 ③ استفاده مختلف از اشیا متفاوت به کمک عقل از پیامدهای شناخت حسی متفاوت از اشیا است.

④ حس قادر است بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تأمل به حقایق برسد.

۳۱- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟ (به ترتیب)

الف) کدام گزینه درباره شناخت حسی درست بیان شده است؟

ب) دایره شمول حقایق که انسان با قوه تفکر و تعقل درک می‌کند، کدام است؟

- ① یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، توانایی حس در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهاست. - امور طبیعی و محسوس
 ② شناخت حسی به قدری دقیق و بدون خطاست که بر پایه آن زندگی می‌کنیم و از اشیا طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم. - امور محسوس و غیرمحسوس
 ③ شناخت حسی به قدری دقیق و بدون خطاست که بر پایه آن زندگی می‌کنیم و از اشیا طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم. - امور طبیعی و محسوس
 ④ یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، توانایی حس در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهاست. - امور محسوس و غیرمحسوس

۳۲- تمامی گزینه‌های زیر در مورد شناخت عقلانی صحیح است، به جز

- ① با کمک این نیرو می‌توان حقایق را درک کرد که توانایی درک آن از راه احساس ممکن نیست.
 ② به کمک این نیرو می‌توان به شناخت امور محسوس و غیرمحسوس اقدام کرد.
 ③ توانایی ما در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهای اشیا، نشان‌دهنده ارزش و اعتبار شناخت عقلی است.
 ④ شناسایی قوانین طبیعی معلول به کارگیری شناخت حسی به وسیله شناخت عقلی است.

۳۳- کدام گزینه در خصوص شناخت تجربی نادرست است؟

- ① عقل با کمک حواس می‌تواند به تمامی اسرار و رموز طبیعت پی ببرد.
- ② این نوع شناخت با همکاری عقل و حس به دست می‌آید.
- ③ شناختی است که از طریق تحلیل عقلانی یافته‌های حسی صورت می‌گیرد.
- ④ شناخت تجربی بر چند قاعده عقلی مهم متکی است.

۳۴- گزینه نادرست در مورد شناخت تجربی کدام است؟

- ① این شناخت حاصل استفاده از ابزار عقل و حس است.
- ② با کمک تحلیل عقلانی یافته‌های حسی، می‌توان به بسیاری از اسرار جهان ماوراء الطبیعه پی برد.
- ③ با کمک این نوع شناخت نمی‌توان تمامی رموز جهان طبیعت را شناخت.
- ④ شناخت تجربی بر قواعد عقلی متکی است.

۳۵- کدام یک از دست‌آوردهای بشری زیربنای سایر دانش‌ها و مبنای زندگی انسان قرار می‌گیرد؟

- ① دریافت‌های شهودی
 - ② یافته‌های عقلانی
 - ③ آموزه‌های وحیانی
 - ④ داده‌های تجربی و حسی
- ۳۶- کدام گزینه بیانگر نوع رابطه بین موضوعات قابل شناخت به وسیله ابزار حس و ابزار عقل است؟

- ① تساوی
- ② تباین
- ③ عموم و خصوص مطلق
- ④ عموم و خصوص من وجه

۳۷- کدام عبارت درباره قوه عقل، درست است؟

- ① یافته‌های آن یا در ریاضیات به کار می‌رود یا در فلسفه.
- ② همه قوای شناختی را مورد مطالعه و تحلیلی قرار می‌دهد.
- ③ شناخت‌های آن اساس و پایه هر نوع درک و آگاهی دیگری است.
- ④ دریافت‌های آن به امور غیرمحسوس و ماورای طبیعت منحصر می‌شود.

۳۸- کدام توصیف درباره واقعیت‌هایی که توسط عقل فهمیده می‌شود، درست است؟

- ① فقط از راه تفکر و استدلال قابل دستیابی است.
 - ② قلمرو کاربرد آن منحصر به شناخت عقلی است.
 - ③ موجود مادی و محسوس موضوع آن قرار نمی‌گیرد.
 - ④ اساس همه انواع دانش‌های بشری را تشکیل می‌دهد.
- ۳۹- شناخت شهودی را به دلیل؛ شهودی می‌گویند.

- ① نحوه ادراک آن
- ② محسوس نبودن موضوع آن
- ③ کمیت شناخت
- ④ اختصاص به نبی بودن

۴۰- کدام گزینه بیانگر علت نام‌گذاری شناخت قلبی به شناخت شهودی است؟

- ① زیرا برای دریافت چنین معرفتی سیر و سلوک و تهذیب نفس ضروری است.
- ② زیرا قلب انسان حقیقت را چنان در می‌یابد که گویا با چشم می‌بیند.
- ③ زیرا قلب می‌تواند بی‌واسطه به حقایق برسد و معرفت کسب کند.
- ④ زیرا بدون استفاده از تجربه و آزمایش و بدون استدلال عقلی حاصل می‌شود.

۴۱- کدام یک از گزاره‌های زیر بدون واسطه برای انسان حاصل می‌شود؟

- ① درک انسان از شیرینی عسل
- ② آگاهی انسان نسبت به احکام دین
- ③ درک انسان از نورانی بودن خورشید
- ④ شناخت انسان از وجود فرشتگان

۴۲- صحیح بودن یا غلط بودن هر یک از عبارت‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب به درستی مشخص شده است؟

الف) عقل توانایی این را دارد که با تدبر در کتاب الهی با همه حقایق جهان آشنا شود.

ب) شهود عارفانه از جانب خداوند نازل شده است و از طریق وحی در اختیار بشر قرار می‌گیرد.

پ) بهتر درک کردن و پی بردن به حقایق و زوایای وحی، مستلزم رعایت بیشتر قواعد تدبر و اندیشه‌ورزی در آن است.

ت) کتاب وحی یا شعور مرموز اثری از علامه طباطبایی است.

- ① ص - ص - غ - غ
- ② غ - غ - ص - ص
- ③ غ - ص - ص - غ
- ④ ص - غ - غ - ص

۴۳- کدام گزینه در ارتباط با شناخت تجربی درست و در ارتباط با شناخت شهودی نادرست می باشد؟

- ۱) از همکاری عقل با حس شناخت تجربی حاصل می شود. - شناخت شهودی از طریق تقویت ایمان و تعالی بخشیدن به نفس و حاصل می گردد.
- ۲) افلاطون از اولین دانشمندانی است که مبانی علوم تجربی را پایه گذاری کرد. - معرفت شهودی از طریق کمال طلبی و همراه با عبادات خالصانه، بی واسطه و ناگهانی کسب می شود.
- ۳) شناخت تجربی بر چند قاعده عقلی مهم استوار است. - معرفت شهودی بدون استفاده از تجربه و آزمایش در قلب تجلی می کند و سیر و سلوک و تهذیب نفس ضروری نیست.
- ۴) ابن سینا در ارتباط با شناخت تجربی می گوید قانون علیت از تجربه و آزمایش به دست نمی آید؛ بلکه برعکس خودش پایه و اساس هر تجربه ای است. - یکی از شهودهای قلبی وحی الهی است که ویژه پیامبران است.

۴۴- چند مورد از عبارت های زیر صحیح است؟

- الف) شناخت تمایزها و تفاوت های اشیا این امکان را به انسان می دهد که به کمک عقل خود از اشیا، متفاوت استفاده های مختلف بکند.
- ب) عقل، تنها قادر است با استفاده از یافته های تجربی و با تفکر و چینش استدلال به حقایق برسد و دانش هایی را پایه گذاری کند.
- پ) ارسطو از اولین دانشمندانی است که مبانی علوم تجربی را پایه گذاری کرد. وی که شاگرد افلاطون بود، علاوه بر تبحر در فلسفه، یک دانشمند علوم طبیعی نیز شمرده می شد.
- ت) قلب یکی از ابزارهای معرفت است که می تواند بی واسطه به حقایق برسد و معرفت کسب کند. معرفتی که از این طریق به دست می آید، «معرفت شهودی» نامیده می شود.

۱) چهار

۲) سه

۳) دو

۴) یک

۴۵- کدام یک از گزینه‌های زیر درباره ابزارهای شناخت صحیح می‌باشد؟

- ① زندگی ما بر پایه شناخت حسی می‌باشد و تنها اعتبار شناخت حسی، درک تشابهات و تفاوت‌هاست.
- ② شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیا بدون کمک عقل، امکان استفاده‌های مختلف از اشیا را از بین می‌برد.
- ③ استفاده از معارف و حیانی مختص به پیامبران می‌باشد و عامه مردم و حتی پیامبر هیچ‌گونه دخل و تصرفی در نزول آن ندارند.
- ④ در دیدگاه ارسطو (شاگرد افلاطون و از بنیانگذاران مبانی علوم تجربی) قانون علیت پایه و اساس هر تجربه‌ای می‌باشد.

۴۶- به ترتیب درست یا غلط بودن هر یک از عبارات در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان، مانند آفتاب است نسبت به چشم
- معرفت شهودی بدون استفاده از تجربه و آزمایش حاصل می‌شود.
- برای دریافت وحی، سیر و سلوک و تهذیب نفس ضروری است.
- عارف و سالک الی الله از طریق تهذیب نفس می‌تواند بهشت و جهنم را با چشم ببیند.

① غ - ص - غ - ص ② ص - ص - غ - ص

③ ص - ص - غ - غ ④ ص - غ - غ - ص

درس ۸: نگاهی به تاریخچه معرفت

۴۷- کدام عبارت پیرامون اندیشه نسبی‌گرایی در معرفت‌شناسی درست است؟

- ① هر فرد متناسب با دیگران درباره امور به شناخت می‌رسد.
- ② شناخت هر کس برای خودش و نسبت به خودش اعتبار دارد.
- ③ فرد نسبی‌گرا می‌تواند به نظری واحد با افراد دیگر برسد.
- ④ فرد نسبی‌گرا می‌تواند حکم کند فلز بر اثر حرارت منبسط می‌شود.

۴۸- در کدام گزینه گزاره نادرستی مطرح شده است؟

۱) متفکرین پیش از سقراط از نخستین کسانی بودند که درباره شناخت انسان و ارزش و اعتبار آن نظر داده‌اند.

۲) پارمنیدس شناخت حسی را به دلیل خطاهایی که در حواس رخ می‌دهد، معتبر نمی‌دانست.

۳) هراکلیتوس معتقد بود که حرکت وجود ندارد و همه اشیا در ثبات و پایداری هستند.

۴) میزان انطباق شناخت با واقعیت پیش از سقراط هم مورد توجه دانشمندان بوده است.

۴۹- «حقیقت همان چیزی است که حوس هر کس به آن گواهی می‌دهد.» نظر کدام یک از شخصیت‌های زیر است؟

۱) افلاطون ۲) پروتاگوراس ۳) ارسطو ۴) ابن‌سینا

۵۰- موضع انسان‌شناسی فلسفی کدام است؟

۱) «خود» به معنای آنچه که هر کس از خود درمی‌یابد.

۲) ماهیت تفکر، به عنوان عالی‌ترین ویژگی انسان

۳) چیستی انسان و جایگاه او در عالم هستی

۴) روان به عنوان منشأ احساسات و رفتارها

۵۱- کدام گزینه بیانگر اساس فلسفه پارمنیدس است؟

۱) شناخت حسی معتبر است. - انکار حرکت

۲) شناخت حسی معتبر نیست. - انکار حرکت

۳) شناخت حسی معتبر نیست. - پذیرش حرکت

۴) شناخت حسی معتبر است. - پذیرش حرکت

۵۲- کدام گزینه در مورد دیدگاه پروتاگوراس نادرست است؟

۱) حقیقت همان چیزی است که حواس هر کس به آن گواهی می‌دهد.

۲) حقیقت امری یکسان نیست.

۳) حقیقت نسبت به هر کسی نمی‌تواند متفاوت باشد.

۴) اشیا هر طوری که در هر نوبت به نظر من می‌آیند، در آن نوبت همان طور هستند.

۵۳- کدام گزینه در مورد یونان باستان نادرست است؟

- ۱) مسأله شناخت مورد توجه دانشمندان پیش از سقراط قرار گرفته بود.
 - ۲) سوفسطائیان اصل امکان شناخت واقعیت را زیر سؤال بردند.
 - ۳) افلاطون با تدوین منطق گام بزرگی در مقابله با سوفیست‌ها برداشت.
 - ۴) هراکلیتوس معتقد بود که ما وجود حرکت در این جهان را از طریق حس درمی‌یابیم.
- ۵۴- شناخت و میزان انطباق شناخت انسان با از مسائلی بود که نظر فیلسوفان پیش از سقراط را به خود جلب کرده بود.

۱) مسئله - واقعیت	۲) امکان - واقعیت
۳) مسئله - حقیقت	۴) امکان - حقیقت

۵۵- مهم‌ترین عامل زیر سؤال بردن امکان شناخت توسط سوفسطائیان چه بود؟

- ۱) عدم اعتقاد نسبت به حس و عقل
- ۲) یافتن اطلاعات گسترده درباره تمدن‌های دیگر
- ۳) عدم توفیق فلاسفه نخستین در حل مسئله ماده اولیه جهان
- ۴) به سبب مغالطه‌هایی که خودشان به آن متوسل می‌شدند.

۵۶- کدام گزاره پیرامون سوفسطائیان نادرست است؟

- ۱) حکیمانی مثل سقراط و افلاطون با تبیین راه‌های معتبر شناخت به مبارزه با سوفسطائیان پرداختند.
- ۲) سوفسطائیان معتقد بودند که احساس یک چیز هرگز به معنای وجود واقعیتی بیرونی نخواهد بود.
- ۳) سوفیست‌ها می‌پنداشتند که ما جز احساس چیزی در اختیار نداریم.
- ۴) سوفسطائیان با وجود انکار اصل امکان شناخت، مدعی بودند که تنها از راه حس می‌توان به واقعیت‌های انتزاعی رسید.

۵۷- در کدام گزینه هر دو گزاره کاملاً صحیح هستند؟

- ① افلاطون ابزار حسی را به این دلیل که قادر به درک جهان برتر نیست، نامعتبر می‌داند - افلاطون معتقد است که ابزار حسی صرفاً جهان سایه‌ها را نشان می‌دهد.
- ② ابوعلی سینا و فارابی مانند افلاطون و ارسطو فقط عقل را معتبر می‌دانستند - ابن سینا در کتاب الاشارات و التنبيهات خود از ارتباط معرفت شهودی با فلسفه سخن می‌گوید.
- ③ ابوعلی سینا در کتاب الاشارات و التنبيهات خود به تبیین عرفان می‌پردازد - فارابی برای شناخت وحیانی نیز اعتبار قائل بود.
- ④ افلاطون ابزار حسی را به این دلیل که قادر به درک جهان برتر نیست نامعتبر می‌داند - افلاطون و ابن سینا شناخت شهودی را در تبیین‌های فلسفی خود وارد نکردند.

۵۸- ابن سینا مانند و حس و عقل را معتبر می‌دانست و برای شناخت اعتبار قائل بود، اما شناخت را در تبیین فلسفی خود وارد نمی‌کرد.

- ① سهروردی، پارمنیدس و هراکلیتوس - وحیانی - شهودی
- ② فارابی، ارسطو و افلاطون - تجربی - وحیانی
- ③ سهروردی، پارمنیدس و هراکلیتوس - تجربی - شهودی
- ④ فارابی، ارسطو و افلاطون - وحیانی - شهودی

۵۹- کدام یک از عبارات زیر در مورد دیدگاه فارابی و ابن سینا درست نیست؟

- ① این دو فیلسوف برای شناخت وحیانی اعتبار قائل بودند.
- ② این دو فیلسوف نیم‌نگاهی به شناخت شهودی داشتند، اما آن را وارد فلسفه نمی‌کردند.
- ③ از ارتباط معرفت شهودی با فلسفه استدلال‌های فلسفه سخن می‌گویند.
- ④ یکی از راه‌های شناخت را معرفت وحیانی می‌دانستند.

۶۰- کدام گزینه بیانگر دیدگاه فیلسوفان مسلمان درباره راه‌های شناخت می‌باشد؟

- ۱) فلسفه صرفاً متکی بر استدلال عقلی نیست و می‌توان به جای آن با استفاده از ابزارهای دیگر به معرفت فلسفی رسید.
- ۲) تمامی فیلسوفان مسلمان معتقدند با اتکا بر تجربه و شهود قلبی و وحی به نوعی می‌توان به معرفت فلسفی دست یافت.
- ۳) عموم فیلسوفان جهان اسلام برای معرفت حسی و عقلی اعتبار قائلند اما فقط ملاصدرا معرفت فلسفی را متکی بر معرفت وحیانی می‌داند.
- ۴) عموم فیلسوفان مسلمان معتقدند که عقل و حس و نیز شهود و وحی هر کدام در جایگاه خود اعتبار دارند.

۶۱- تفاوت دیدگاه فارابی و ابن سینا با سهروردی در مورد معرفت شهودی کدام است؟

- ۱) ابن سینا و فارابی بر معرفت شهودی تأکید بسیاری کردند و کوشیدند نظام فلسفی خود را بر پایه شهود بنا کنند.
- ۲) فارابی و ابن سینا نیم‌نگاهی به شناخت شهودی داشتند و آن را در تبیین فلسفی خود وارد کردند.
- ۳) سهروردی بر معرفت شهودی تأکید بسیاری کرد و کوشید تا آنچه را که از طریق اشراق و به صورت الهامات شهودی به دست آورده بود، تبیین استدلالی کند.
- ۴) سهروردی نیم‌نگاهی به شناخت شهودی داشت، اما آن را در فلسفی خود وارد نکرد.

۶۲- کدام گزینه درباره ملاصدرا نادرست است؟

- ۱) او راه شیخ اشراق را تکمیل کرد و به نحو مطلوبی از معرفت شهودی بهره برد.
- ۲) او تضاد و تناقض میان داده‌های مستدل و یقینی عقل و معارف وحیانی را نشان داد.
- ۳) او پایه بحث‌های علمی و فلسفی خود را روی پیوند میان عقل و کشف و شرع گذاشت.
- ۴) ریشه برخی نظرات او در کلمات معلم ثانی، ابن سینا، شیخ اشراق و خواجه نصیرالدین طوسی به چشم می‌خورد.

۶۳- دستگاه فلسفی ملاصدرا بر معرفت در کنار معرفت استوار بوده و عقل و را یکدیگر می‌داند.

- ① عقلی - شهودی - وحی - تأییدکننده ② وحیانی - عقلی - شهود - منطق بر
③ عقلی - وحیانی - تجربه - تکمیل کننده ④ شهودی - عقلی - دین - نقض کننده

۶۴- کدام دیدگاه درباره عموم فیلسوفان مسلمان نادرست است؟

- ① می‌توان با تکیه بر حس، شهود و وحی به معرفت فلسفی رسید.
② معرفت حسی و عقلی معتبر و معرفت شهودی و وحیانی قابل قبول است.
③ هر یک از ابزارهای عقل، حس، شهود و وحی در جایگاه خود اعتبار دارند.
④ معرفت فلسفی متکی بر استدلال عقلی است و بدون آن، فلسفه وجود ندارد.

۶۵- کدام دیدگاه درباره عموم فیلسوفان مسلمان نادرست است؟

- ① می‌توان با تکیه بر حس، شهود و وحی به معرفت فلسفی رسید.
② معرفت حسی و عقلی معتبر و معرفت شهودی و وحیانی قابل قبول است.
③ هر یک از ابزارهای عقل، حس، شهود و وحی در جایگاه خود اعتبار دارند.
④ معرفت فلسفی متکی بر استدلال عقلی است و بدون آن، فلسفه وجود ندارد.

۶۶- در کدام گزینه گزاره نادرستی بیان شده است؟

- ① پارمنیدس معتقد بود که شناخت حسی اعتبار ندارد و به همین جهت حرکت وجود ندارد.
② پروتاگوراس اعتقاد داشت که اشیا هر طوری که در هر نوبت به نظر من می‌آیند، در آن نوبت همان طور هستند و هر طور به نظر تو می‌آیند، برای تو نیز همان طور هستند.
③ افلاطون معتقد بود که شناخت عقلی بسیار مطمئن‌تر از شناخت حسی است و اموری که به وسیله عقل ادراک می‌شود، ارزش برتری دارند.
④ فیلسوفان مسلمان معتقدند که عقل و حس و شهود و وحی هر کدام در جایگاه خود اعتبار دارند؛ با این وجود صرفاً می‌توان با اتکا بر تجزیه یا شهود قلبی یا وحی به معرفت فلسفی رسید.

۶۷- کدام گزینه مطابق با نظر عموم فلاسفه مسلمان در رابطه با معرفت می باشد؟

- ۱) معرفت شهودی و وحیایی در همه مواضع فلسفی قابلیت طرح دارند.
- ۲) عقل و حس و شهود و وحی فی نفسه خود دارای اعتبار نیستند.
- ۳) همه این ابزارهای معرفت در جایگاه خود ما را مستقلاً به معرفت نائل می کنند.
- ۴) شهود قلبی و وحی بدون یاری استدلال عقلی به هیچ نوع معرفت فلسفی ختم نمی شود.

۶۸- کدام گزینه در مورد دیدگاه ملاصدرا درست است؟

- ۱) به کارگیری برهان و شهود
- ۲) عدم استفاده از قرآن و حدیث
- ۳) تکمیل کننده کار ابن سینا
- ۴) پیونددهنده سنت و عقل

۶۹- هر یک از موارد زیر مرتبط با کدام گزینه است؟

- اشتراک فارابی و ابن سینا
- تفاوت کانت و دکارت
- اختلاف هراکلیتوس و پارمنیدس

- ۱) بی اعتباری حس در کسب معرفت - بی اعتباری عقل در کسب معرفت - اهمیت دادن به روش تجربی
- ۲) بی اعتباری حس در کسب معرفت - بی اعتباری عقل در کسب معرفت - اهمیت دادن به روش عقلی
- ۳) معتبر دانستن عقل و حس در کسب معرفت - بی اعتباری حس در کسب معرفت - اهمیت دادن به روش عقلی
- ۴) معتبر دانستن عقل و حس در کسب معرفت - بی اعتباری حس در کسب معرفت - اهمیت دادن به روش تجربی

۷۰- گزاره زیر با کدام عبارت منافاتی ندارد؟

«امکان رسیدن به معرفت یکسان وجود ندارد و دیدگاه انسان ها درباره پدیده ها حتماً متفاوت است.»

- ۱) شناخت انسان ها در برخی موارد نسبی است اما در برخی موارد می توانند به شناخت یکسانی دست یابند.
- ۲) شناخت انسان ها در بسیار یاز موارد نسبی است اما این به معنای نسبی بودن همه معرفت ها نیست.
- ۳) به طور کلی شناخت هر کس برای خودش و نسبت به خودش اعتبار دارد و لزوماً برای فردی دیگر معتبر نیست.
- ۴) به طور کلی ممکن است انسان ها به شناخت های یکسانی برسند، گرچه ممکن است در برخی موارد شناختی کسانی نداشته باشند.

۷۱- کدام یک از عبارات زیر در رابطه با دوره‌های تاریخ فلسفه صحیح است؟

- ۱) فیلسوفانی مانند فارابی، ملاصدرا، ارسطو و شیخ اشراق از فلاسفه دوره شکوفایی فلسفه در جهان اسلام هستند.
- ۲) دوره جدید اروپا با ظهور فیلسوفانی مانند هگل آغاز می‌شود و تا کنون ادامه دارد.
- ۳) دوره دوم تاریخ فلسفه شامل فلاسفه قرون وسطی و دوره رنسانس است.
- ۴) دوره یونان باستان را می‌توان به سه دوره فیلسوفان پیش از سقراط، بعد از وی و شاگردان این دو تقسیم کرد.

۷۲- کدام عبارت به مکتب «اثبات گرایان» نزدیک است؟

- ۱) گزاره‌ها و مفاهیمی که از راه تجربه قابل بررسی و ارزیابی نیستند، بی‌معنا هستند.
 - ۲) تنها راه رسیدن به معرفت را تجربه و شهود می‌دانستند.
 - ۳) مفاهیمی مانند خدا، نفس و اختیار از طریق تجربه نفی می‌شوند.
 - ۴) قوای ادراکی انسان برخی مفاهیم مانند زمان و مکان را از تجربه نگرفته است.
- ۷۳- از نظر محصور ماندن علوم تجربی و عدم پیشرفت آن ریشه در داشت.

- ۱) فرانسیس بیکن - استدلالات عقلی ارسطویی
- ۲) دکارت - عقب ماندگی فوق‌العاده علوم تجربی
- ۳) جان لاک - استدلالات عقلی ارسطویی
- ۴) فرانسیس بیکن - عقب ماندگی فوق‌العاده علوم تجربی

۷۴- نظر پوزیتیویست‌ها در حوزه معرفت و از مؤسسان این مکتب است.

- ۱) اموری است که قابل ارزیابی تجربی هستند. - اوگوست کنت
- ۲) اموری است که فرد آن‌ها را معنادار می‌یابد. - ویلیام جیمز
- ۳) اموری است که فرد آن‌ها را معنادار می‌یابد. - اوگوست کنت
- ۴) اموری است که قابل ارزیابی تجربی هستند. - ویلیام جیمز

۷۵- نظر پوزیتیویست‌ها در حوزه معرفت‌شناسی چیست؟

- ۱) اموری از طریق تجربه قابل بررسی نیستند که با معنا باشند.
- ۲) اموری ارزش تحقیق و پژوهش دارند که قابل ارزیابی حسی و تجربی باشند.
- ۳) اموری که از طریق تجربه اثبات شوند، معرفت به حساب نمی‌آیند.
- ۴) انسان اموری را که از طریق حس به او می‌رسد، در قالب مفاهیم درک می‌کند.

۷۶- کدام گزینه در مورد نسبی‌گرایی نادرست است؟

- ۱) در این دیدگاه شناخت و معرفت اشخاص هیچ‌گونه اعتباری ندارد.
- ۲) به مشکل خوردن واقع‌نمایی دانش تجربی، باعث ظهور این جریان شد.
- ۳) بی‌مهری به تفکر عقلی، یکی از ریشه‌های ظهور این جریان به شمار می‌آید.
- ۴) نسبی‌گرایی در معرفت‌شناسی، به نسبی‌گرایی در دین، اخلاق و حقوق انجامید.

۷۷- کدام گزینه با توجه به دیدگاه دکارت درست است؟

- ۱) معرفت، حاصل همکاری عقل و حس است.
- ۲) انسان در فهم امور عقلانی نیازمند حس و تجربه است.
- ۳) انسان به طور ذاتی معرفت‌هایی دارد که آن‌ها را با عقل درک می‌کند.
- ۴) علوم تجربی در خرافات و تعصب‌های بی‌جا محصور شده و پیشرفت نکرده است.

۷۸- کدام عبارت با دیدگاه نسبی‌گرایان مخالف است؟

- ۱) هر فرد متناسب با ویژگی‌های خود درباره امور به شناخت می‌رسد که با یادگیری متفاوت است.

- ۲) هر کس برای خودش و نسبت به خودش اختیار ندارد.

- ۳) به طور مطلق نمی‌توان گفت که «فلز بر اثر حرارت انبساط پیدا می‌کند.»

- ۴) نسبی‌گرایی در معرفت‌شناسی به تدریج به حوزه‌هایی مانند انسان‌شناسی، حقوق و اخلاق وارد شد.

۷۹- کدام گزینه در مورد پوزیتیویست‌ها درست است؟

- ۱) یکی از راه‌های رسیدن به شناخت و معرفت را تجربه می‌دانستند.
- ۲) مفاهیم و گزاره‌هایی که تجربه‌پذیر نیستند را بی‌معنا می‌دانستند.
- ۳) مفاهیمی مانند خدا، اختیار، نفس و روح را قابل بررسی علمی می‌دانستند.
- ۴) اگوست کنت، فیلسوف فرانسوی قرن هجدهم میلادی، یکی از آنان است.

۸۰- کدام عبارت را نمی‌توان از دلایل رشد اندیشه نسبی‌گرایی دانست؟

- ۱) عدم توانایی تجربه در تبیین مسائل فراتجربی
 - ۲) عدم قطعیت احکام تجربی به واسطه خطاهای تجربی
 - ۳) اعتبار داشتن شناخت هر کس نسبت به خودش
 - ۴) عدم تبیین واقع‌نمایی در دانش تجربی
- ۸۱- هر یک از موارد زیر به دیدگاه کدام یک از فیلسوفان دوره جدید اروپا درباره معرفت‌شناسی اشاره دارد؟

- انسان آنچه را که از طریق حس به او برسد، در قالب مفاهیم قرار می‌دهد.
- اموری که از طریق تجربه قابل بررسی و ارزیابی نیستند، اموری بی‌معنا هستند.
- فیلسوفان با دنباله‌روی از ارسطو و تکیه بر استدلال عقلی موجب محصور شدن علوم تجربی در خرافات شدند.
- انسان به طور ذاتی معرفت‌هایی دارد که با عقل درک می‌کند و در این امور به حس و تجربه نیاز ندارد.

۱) کانت - کنت - بیکن - برگسون

۲) دکارت - بیکن - کنت - ویلیام جیمز

۳) کانت - کنت - بیکن - دکارت

۴) دکارت - بیکن - کنت - کانت

۸۲- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) از دوره جدید اروپا به بعد، مسئله معرفت‌شناسی در کانون مباحث فلسفی اروپا قرار گرفت این دوره از قرن شانزدهم آغاز شد.

ب) تجربه‌گرایان تنها برای تجربه اهمیت قائل بودند و آن را اساس کسب معرفت می‌دانستند.

پ) تأکید بر تجربه‌گرایی یکی از عوامل توجه دانشجویان به علوم تجربی شد و زمینه‌ساز پیشرفت‌های علمی گردید.

ت) دکارت از اولین فیلسوفانی بود که به اهمیت حس و تجربه اصرار می‌ورزید و به اصالت تجربه معتقد بود.

① یک ② دو ③ سه ④ چهار

۸۳- کدام گزینه درباره دیدگاه معرفت‌شناسی کانت نادرست است؟

① قوه ادراکی انسان مفاهیم زمان و مکان را نزد خود دارد و آن‌ها را از حس و تجربه بدست نمی‌آورد.

② انسان آنچه را که از طریق حس به او می‌رسد در قالب مفاهیم ذهنی قرار می‌دهد و درک می‌کند.

③ معرفت ناشی از همکاری دستگاه ادراکی با حس است که تصویرها را از خارج به دستگاه ادراکی می‌رساند.

④ مفاهیمی مثل زمان و مکان مانند اعتقاد به نفس مجرد و وجود خدا، به طور ذاتی با عقل درک می‌شوند.

۸۴- درباره دیدگاه کانت کدام عبارت درست است؟

① مفهوم زمان و مکان، داده‌های عقلی هستند که از تجربه حاصل شدند.

② مواد خام تجربی به قالب مفاهیم مقدم بر تجربه زمانی و مکانی در می‌آیند.

③ زمان و مکان مفاهیمی هستند که از خارج از ذهن انسان به دست می‌آیند.

④ مفهوم زمان و مکان، ذهنی و مؤخر از تجربه سبب درک ما از امور می‌شود.

۸۵- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) تجربه گرایان تجربه را اساس کسب معرفت می دانستند.
- ۲) بیکن که به اصالت تجربه معتقد بود، عقل را قبول نداشت.
- ۳) دکارت به تفکر عقلی اهمیت بسیار می داد و برعکس بیکن بود.
- ۴) کانت معتقد بود که انسان مفاهیمی مثل علیت را از راه حس و تجربه به دست نمی آورد.

۸۶- کانت با کدام یک موافق است؟

- ۱) هیچ یک از شناخت‌های انسانی ذاتی نیست.
- ۲) اصل علیت اصلی است که عقل آن را اثبات می کند.
- ۳) علیت طلوع خورشید نسبت به روشنی زمین، از پیش در دستگاه ادراکی موجود است.
- ۴) تصویری مانند زمان و مکان و علیت را، انسان را از راه عقل به دست می آورد، نه از راه حس و تجربه.

۸۷- در کدام گزینه هر دو گزاره در رابطه با دیدگاه پراگماتیسم صادق است؟

- ۱) از طریق تجربه نمی توان واقعیت اشیا را شناخت. - حس و تجربه تنها ابزار شناخت نیست.
- ۲) باورهایی که عملاً سودمند نیستند نادرستند. - نباید هدف خود را کشف واقعیت قرار دهیم.
- ۳) شناخت هر کس نسبت به خودش اعتبار دارد. - معرفت‌های ذاتی و شناخت تجربی هر دو معتبرند.
- ۴) فایده در عمل، همواره به معنای درست بودن باور نیست. - باوری که در عمل مفید باشد باور درست است.

۸۸- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

الف) به حاشیه رفتن استدلال عقلی به نسبی گرایی در حوزه‌هایی مانند هویت انسان، اخلاق، حقوق و دین انجامید.

ب) نسبی گرایان بر این باورند که هر فرد متناسب با ویژگی‌های خود به شناختی می‌رسد؛ پس شناخت افراد عموماً تفاوتی با هم ندارد.

ج) پراگماتیست‌ها معتقدند که جریان مصلحت عملی امکان ورود به سایر علوم را دارد.

د) پوزیتیویست‌ها معتقد بودند که اموری که از طریق تجربه قابل بررسی و ارزیابی نیستند، اصولاً بی معنا هستند.

۱) ص - غ - ص - غ

۲) ص - غ - ص - غ

۳) غ - ص - ص - ص

۴) غ - غ - ص - ص

۸۹- به ترتیب کدام عبارت درباره عقاید پراگماتیست‌ها صحیح است و رابطه تجربه‌گرایی و عقل-گرایی در اروپا و آمریکای امروز چگونه است؟

① کشف واقعیت هدف اصلی است، اما تجربه نمی‌تواند واقعیت اشیا را بشناسد - عقل‌گرایی بر تجربه‌گرایی غلبه ندارد.

② فایده و سودمندی به معنای درست بودن و ما نیازمند باورهای مفیدی هستیم که در عمل به کار ما بیایند - تجربه‌گرایی بر عقل‌گرایی غلبه دارد.

③ فایده و سودمندی به معنای درست بودن است و ما نیازمند باورهای مفیدی هستیم که در عمل به کار ما بیایند. - عقل‌گرایی بر تجربه‌گرایی غلبه دارد.

④ کشف واقعیت هدف اصلی است، اما تجربه نمی‌تواند واقعیت اشیا را بشناسد - تجربه-گرایی بر عقل‌گرایی غلبه ندارد.

۹۰- کدام گزینه در باور پراگماتیست‌ها غلط است؟

① از طریق تجربه نمی‌توان واقعیت را شناخت.

② نیازمند باورهای مفیدی هستیم.

③ هدف ما کشف واقعیت نیست.

④ در کارها اصالت نظر شرط است.